

میزان تاثیر پذیری یادگیری و آداب اجتماعی در دانش آموزان بر اساس روش تفکر و پژوهش

روح الله رضوی پور^{۱*} و دکتر مهنوش عابدینی^۲

۱- دانشجوی دکترا برنامه ریزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قشم، قشم، ایران.

۲- استادیار دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران.

*نویسنده مسئول: روح الله رضوی پور، دانشجوی دکترا برنامه ریزی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قشم، قشم، ایران.

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی میزان تاثیر پذیری یادگیری و آداب اجتماعی در دانش آموزان بر اساس روش تفکر و پژوهش است. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی است و از نظر روش تحقیق، توصیفی از نوع همبستگی میباشد. جامعه آماری شامل ۹۷۶ نفر از دانش آموزان اول متوسطه شهر شیراز می باشد که در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ مشغول به تحصیل بودند و بر اساس جدول مورگان ۲۸۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. جهت انتخاب نمونه های مورد نظر از روش نمونه گیری خوشه ای استفاده شده است. ابزار پژوهش حاضر شامل پرسشنامه کیفیت تجارب یادگیری می باشد. برای تجزیه و تحلیل دادهها از ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از برنامه کامپیوتری SPSS استفاده شد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین میزان تاثیر پذیری یادگیری و آداب اجتماعی در سطح آلفای ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: یادگیری، آداب اجتماعی، دانش آموزان.

مقدمه

کارایی آموزش و پرورش نه تنها در گروی غنای برنامه‌ها و روش‌های آموزشی و آمار فارغ‌التحصیلان با معدل بالا، که از آن مهمتر در گرو شناختن ابعاد گوناگون روان شناختی دانش‌آموزان و شکوفا کردن آنها است. دانش‌آموزانی که در وهله نخست بر خویشتن اعتماد داشته باشند و با پذیرفتن ارزش وجودی خویش، قدرت پذیرش دیگران را بیابند و از ایجاد ارتباط اجتماعی سالم با آنها لذت ببرند. درونی کردن ارزش‌های متعالی در دانش‌آموزان و شکوفا کردن کامل شخصیت آنها باید از اولویت‌های آموزش و پرورش باشد. شخصیتی که خویشتن و مفهوم انسانیت را شناخته و تا پایان زندگی نیز، خود را به تحقق ارزش‌های والای آن متعهد بداند. ارزش‌هایی که نباید به بهای پیشرفت تحصیلی نادیده گرفته شود (۱۱).

در روش‌های سنتی که امروزه از آنها به عنوان روش‌های غیرفعال یاد می‌شود. معلم نقش فعالی در جریان تدریس داشته، مطالب را بطور شفاهی در کلاس بیان نموده و دانش‌آموزان فقط باید به صحبت‌های او گوش داده، مطالب مورد نظر را حفظ نمایند. در چنین شرایطی زمینه‌های لازم برای رشد اجتماعی شخصیت شاگردان فراهم نمی‌شود و حتی پیشرفت تحصیلی و رشد فکری شاگردان نیز از تأثیرات نامطلوب این شرایط بی نصیب نمی‌ماند. به همین دلیل امروزه موضوع روش‌های آموزشی فعال و یادگیرندگان فعال جایگاه ویژه‌ای در مباحث تربیتی پیدا کرده است. البته عوامل متعددی مانع رشد اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود که روش‌های آموزشی غیرفعال یکی از این عوامل است. از سویی مدارس امروز نیاز به آموزش آداب اجتماعی را به دانش‌آموزان احساس می‌کنند در حالی که تعدادی از دانش‌آموزان به صورت طبیعی در آداب اجتماعی خوب و ماهر هستند، بسیاری از بچه‌ها نیاز به آموزش این آدابها دارند. یکی از روش‌های آموزشی فعالی که امروزه مورد توجه صاحب نظران تعلیم و تربیت می‌باشد، یادگیری مشارکتی است (۱۲).

در یادگیری ای که توسط بهزادی و محمودی در سال (۲) به بررسی نقش یادگیری مشاهده‌ای بر وضعیت یادگیری دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه بر اساس نظریه شناختی اجتماعی بندورا نشان دادند که چنان‌که افراد در بسیاری رفتارها از دیگران الگوگیری می‌کنند، رفتار یادگیری افراد نیز می‌تواند از مشاهده رفتار دیگران تأثیر بپذیرد و این موضوع می‌تواند بر میزان یادگیری و علاقه به یادگیری تأثیر بگذارد. در یادگیری ای که توسط افسانه عزیزی علویچه؛ فروزان ضرابیان در سال (۱) به بررسی دو روش یاددهی یادگیری ترکیبی (مبتنی بر شبکه و سیار) بر یادگیری مفاهیم تعلیمات اجتماعی بیان داشتند که در بخش تاریخ و تعلیمات اجتماعی روش کتابچه محقق ساخته تحت تلفن همراه موثر تر از روش وبلاگ و تالار گفتگو است و در درس جغرافیا روش وبلاگ و تالار گفتگو و کتابچه تحت تلفن همراه تفاوت چشمگیری در میزان پیشرفت تحصیلی ندارد و هر دو روش موثر هستند.

۱- شادی الواری؛ حمیدرضا مقامی (۶) به بررسی تأثیر اجتماع یادگیری بر آداب‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی نشان دادند که بین میزان پیشرفت تحصیلی دانشجویان در دو گروه آزمایش و کنترل تفاوت معنی‌داری وجود دارد، به عبارتی دانشجویانی که با روش اجتماع یادگیری آموزش دیده‌اند از پیشرفت تحصیلی بیشتری برخوردار بوده‌اند. پیشنهاد می‌شود در دانشگاه‌ها و مؤسساتی که زیرساخت‌های روش اجتماع یادگیری آماده است، اساتید و مربیان از این روش برای ارتقاء سطح آداب اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان استفاده کنند. در یادگیری ای که توسط علی آبادی و همکاران (۳) بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در دانش‌آموزان نشان دادند که حال که شبکه‌های اجتماعی مجازی پیرامون ما را احاطه کرده است، پژوهش پیش رو پیشنهاد می‌کند در آغاز زیرساخت‌ها برای نشر این ابزارها آماده شوند و با برگزاری دوره‌های کوتاه آموزشی، آموزگاران و استادان در به‌کارگیری رایانه و چگونگی تلفیق برنامه درسی با شبکه اجتماعی آموزش یابند.

در تاج و همکاران (۷) در یادگیری ای بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش‌آموزان نشان دادند که ضریب همبستگی پیرسون نشان داد بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و کیفیت تجارب یادگیری در سطح آلفای ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. ($P < 0/01$). همچنین نتایج ضریب

همبستگی پیرسون نشان داد بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی با مؤلفه‌های کیفیت تجارب یادگیری (کیفیت منابع، کیفیت محتوا، انعطاف‌پذیری و رابطه استاد-دانشجو) در سطح آلفای ۰/۰۱ رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. ($P < 0/01$).

در یادگیری ای توسط بلک ریشنان (۹) تحقیقی با عنوان رسانه‌های اجتماعی و کاربرد آنها در یادگیری انجام دادند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که کاربرد رسانه اجتماعی در آموزش و یادگیری، تجربه مشارکت و ارتباط بین دانش آموزان و دانشجویان را توسعه می‌دهد. بنابراین یافته‌ها نشان می‌دهد که تفاوت‌های فرهنگی و نظام آموزشی بر استفاده از رسانه اجتماعی به عنوان ابزار یادگیری آنلاین تأثیر می‌گذارد. این پژوهش نشانگر آن است که رسانه اجتماعی می‌تواند ابزاری نوآورانه و تاثیرگذار در آموزش و یادگیری باشد. لیم و ریچاردسون (۱۳) تحقیقی با عنوان بررسی تأثیر تجارب شبکه‌های اجتماعی دانشجویان بر روی حضور و درک اجتماعی استفاده از سایتهای شبکه‌های اجتماعی برای اهداف آموزشی انجام داد. سایت‌های شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان ابزاری مؤثر در جهت تقویت حضور اجتماعی پیشنهاد شده است. نتایج نشان داد که استفاده از سایتهای اجتماعی دانشجویان اغلب برای دلایل متفاوتی در زندگی روزمره انجام میشود و دانشجویان درک مثبتی برای استفاده از سایتهای اجتماعی شبکه‌های اجتماعی برای اهداف آموزشی نشان دادند. همچنین نتایج نشان داد که تقویت استفاده از تجارب شبکه‌های اجتماعی همبستگی معناداری با حضور اجتماعی دانشجویان ندارد و اما تأثیرگذاری مثبتی بر درک دانشجویان در استفاده از سایتهای شبکه‌های اجتماعی برای اهداف آموزشی دارد.

میرابوالقاسمی و لاهد (۱۵) تحقیقی با عنوان ارزیابی تجربه یادگیری از طریق پشتیبانی شبکه اجتماعی آموزشی در یادگیری تلفیقی انجام دادند. نتایج رابطه معنیداری و پیشگویی کلی از تجربه یادگیری در رابطه با تدریس، شناخت و حضور اجتماعی در یادگیری تلفیقی با پشتیبانی شبکه‌های اجتماعی نشان داده‌اند. علاوه بر این، حضور اجتماعی مهمترین عامل برای پیشبینی تجربه یادگیری کلی دانش‌آموزان است. متزات و وری لینگ (۲۰۱۵) تحقیقی با عنوان رابطه یادگیری خودتنظیمی و رسانه‌های اجتماعی انجام دادند استفاده از رسانه‌های اجتماعی ارتباط طبیعی با یادگیری خودتنظیمی دارد. نتایج نشان داد که معلمان رسانه‌های اجتماعی را برای اشتراک اطلاعات با دانش آموزان هم در کلاس درس و هم خارج از کلاس درس استفاده میکنند.

بلاک ریشنان (۱۰) تحقیقی با عنوان استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای تقویت تجارب یادگیری و تدریس در مؤسسات آموزش عالی انجام داد. رگرسون خطی چندگانه در ۵ عامل بیان شد: درک یادگیری الکترونیکی، دلایل علمی، تسهیل استفاده، راحتی و شبکه‌های اجتماعی که به طور مثبتی با مزایای یادگیری و تدریس برگرفته شده از استفاده شبکه‌های اجتماعی همبستگی دارند. میتوان نتیجه گرفت که فعالیت‌های یادگیری و تدریس در مؤسسات آموزشی می‌تواند با استفاده از شبکه‌های اجتماعی و ابزارهای تلفیقی یادگیری الکترونیکی نظیر BOOK2U بهبود یابد.

«رداد و مسعودی» (۴) نیز در پژوهشی وضعیت عادت‌های مطالعه آزاد دانش‌آموزان دوره متوسطه شهر مشهد و عوامل مؤثر بر آن را بررسی کردند. نتایج آنها نشان داد یادگیری آزاد در بین فعالیتهای مورد علاقه دانش‌آموزان در اوقات فراغت جایگاه نازلی داشته است. دانش‌آموزان بیشتر علاقه‌مند به مطالعه کتاب‌های داستانی و تخیلی هستند. در میان عوامل بازدارنده یادگیری، گوش‌دادن به موسیقی، حجم زیاد تکالیف درسی و تماشای تلویزیون از سایر عوامل مهم‌تر است. از نظر دانش‌آموزان، اصلی‌ترین مجاری دسترسی آنها به منابع مورد نیاز کتاب‌فروشی‌ها و دوستان و کم‌اهمیت‌ترین، کتابخانه مدرسه است. دانش‌آموزان تأثیر اینترنت را بر دسترسی به منابع اطلاعاتی و مطالعاتی مورد نیاز خود زیاد می‌دانند. بین عادت‌های مطالعه دختران و پسران در برخی مؤلفه‌ها مانند میزان لذت‌بردن از یادگیری، میزان خرید کتاب‌های غیردرسی و میزان یادگیری، تفاوت وجود دارد. همچنین یافته‌های آنها نشان داد میان عادت‌های مطالعه دانش‌آموزان بر حسب میزان تحصیلات والدین، وضعیت اقتصادی خانواده و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در برخی از مؤلفه‌ها تفاوت معناداری وجود دارد.

روش تحقیق

روش تحقیق از نوع توصیفی رابطه یابی می باشد. در تحقیقات توصیفی محقق پدیده مورد نظر را به همان صورتی که وجود دارد بدون کم و کاست توصیف می نماید. از آنجائی که در این تحقیق، محقق بررسی رابطه بین یادگیری و آداب اجتماعی است لذا تحقیق توصیفی از نوع رابطه یابی در این پژوهش بکار گرفته خواهد شد. یک جامعه آماری عبارت است از مجموعه های از افراد یا واحدها که دارای حداقل یک صفت مشترک باشند. معمولاً در هر پژوهش، جامعه مورد بررسی، یک جامعه آماری است که پژوهشگر مایل است درباره صفت (صفتها) متغیر واحدهای آن به یادگیری بپردازد (۵). جامعه آماری در این پژوهش، دانش آموزان (۹۷۶ نفر) می باشند که در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ در شهر شیراز مشغول به تحصیل بودند. روش نمونه گیری در این تحقیق، روش خوشه ای می باشد و پرسشنامه در بین افراد جامعه، به طور تصادفی توزیع شد. محققان برای محاسبه حجم نمونه به روش های مختلفی روی می آورند. یکی از این فنون، استفاده از جدول استاندارد مورگان است. در این تحقیق نیز از این جدول برای برآورد حجم نمونه استفاده خواهد شد. به منظور رعایت ویژگی های مذکور تحقیق حاضر از روش تصادفی ساده استفاده شده است. به منظور تعیین تعداد نمونه و با توجه به جدول جامعه آماری، از مدل تصمیم گیری کرجسی و مورگان که رهنمود علمی و قابل تعمیمی را ارائه نموده اند (۸) استفاده گردید و با توجه به تعداد جامعه آماری مورد نظر ۲۸۰ نفر نمونه انتخاب شد.

محققان برای محاسبه حجم نمونه به روش های مختلفی روی می آورند. یکی از این فنون، استفاده از روش مورگان است. در مواردی که واریانس جامعه یا درصد مورد نیاز را در اختیار نداشته باشید، می توانید از این جدول برای برآورد حجم نمونه استفاده نمایید. این جدول حداکثر تعداد نمونه را نشان می دهد. لذا حجم نمونه تحقیق حاضر بر اساس جدول کرجسی و مورگان ۲۸۰ نفر خواهند بود.

در این پژوهش از ابزار " پرسشنامه " استفاده گردید. این پرسشنامه براساس مقیاس لیکرت (کاملاً مخالف (۱) - مخالف (۲) - نظری ندارم - موافق - کاملاً موافق می باشد. مقدار ضرایب آلفای کرونباخ و تنصیف بدست آمده برای کل مقیاس یکسان و برابر ۰/۸۶ بود. در این تحقیق ضریب پایایی ۰/۸۱ برای این مقیاس بدست آمد. در این پژوهش از نرم افزار Excell برای ورود داده های پژوهش و از نرم افزار SPSS به منظور تحلیل های آماری داده ها و آزمون فرضیه ها استفاده شده است.

یافته ها

وضعیت یادگیری و آداب اجتماعی در بین دانش آموزان؛ بخش اول دیدگاه دانش آموزان درباره اهمیت و مفید بودن یادگیری بررسی و پس از آن وضعیت یادگیری در بین آن ها سنجیده شد. از این جهت، برای پاسخ به این پرسش ابتدا دیدگاه دانش آموزان درباره یادگیری و آداب اجتماعی آن بررسی شد. جدول های ۱ و ۲ دیدگاه دانش آموزان را درباره این موارد نشان می دهد.

جدول ۱. توزیع فراوانی دیدگاه دانش آموزان درباره جایگاه و اهمیت یادگیری و آداب اجتماعی

متغیر	پاسخ	فراوانی	درصد
اهمیت یادگیری	بلی	۱۱۹	۳۷.۹۸
	خیر	۱۶۱	۶۲.۰۲
اهمیت آداب اجتماعی دانش آموزان	بلی	۱۸۳	۶۵.۴
	خیر	۹۷	۳۴.۶

چنان که داده‌های جدول ۱ نشان می‌دهد، بیش از ۶۰٪ دانش‌آموزان اعتقاد دارند، افراد اهل یادگیری در جامعه نسبت به سایر افراد زیاد مورد احترام نیستند. این مسئله به‌طور حتم در انگیزه دانش‌آموزان برای یادگیری تأثیر دارد زیرا هر چه افراد اهل یادگیری در جامعه‌ای بیشتر مورد توجه و احترام قرار گیرند، دیگر افراد نیز بیشتر به یادگیری تشویق می‌شوند. باور به تأثیر یادگیری و آداب اجتماعی و افزایش موفقیت فردی، از دیگر عواملی است که در ایجاد انگیزه برای یادگیری تأثیر دارد.

جدول ۲. توزیع فراوانی دیدگاه دانش‌آموزان درباره نقش یادگیری و آداب اجتماعی

متغیر	خیلی زیاد		زیاد		تا حدودی		کم		بسیار کم	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
یادگیری	۳۵	۱۱.۹	۳۹	۱۳.۱	۹۶	۳۵	۸۵	۳۰.۸	۲۹	۹.۲
آداب اجتماعی	۴۱	۱۳.۲	۲۷	۱۱.۱	۱۰۴	۳۷	۷۶	۲۸.۸	۳۲	۸.۲

مطابق با داده‌های جدول ۲ بیشتر دانش‌آموزان (حدود ۴۰٪ آنها) اعتقاد دارند با یادگیری در حد کم و خیلی کم می‌توان به موفقیت و ثروت رسید. به عبارتی، حدود ۷۵٪ افراد اعتقاد دارند با یادگیری می‌توان به سطح متوسط و کمتر از آن به موفقیت دست یافت.

در بخش دوم این پرسش، برای بررسی وضعیت یادگیری در بین دانش‌آموزان، ابتدا وضعیت گذراندن آداب اجتماعی آنها مورد پرسش قرار گرفت تا مشخص شود در وقت‌های آزاد خود بیشتر به چه فعالیتی می‌پردازند و در این میان یادگیری چه جایگاهی دارد. جدول ۳ فراوانی فعالیت‌های مربوط به آداب اجتماعی دانش‌آموزان را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است، در این سؤال از دانش‌آموزان پرسیده شده که بیشترین فعالیت‌شان کدام است و هر فرد تنها یک گزینه را انتخاب کرده است. به عبارتی، ممکن است فردی در آداب اجتماعی چند فعالیت را انجام داده باشد اما در این بخش بیشترین فعالیت در نظر گرفته شده است.

جدول ۳. توزیع فراوانی آداب اجتماعی دانش‌آموزان

ردیف	آداب اجتماعی دانش‌آموزان		شاخص آماری	
	تعداد	درصد	فراوانی	درصد
۱	۲۷	۹.۲	رفتارهای غیر اجتماعی	۲۷
۲	۵۰	۱۸.۰۷	برتری طلبی، اطمینان زیاد به خود داشتن	۵۰
۳	۸۱	۳۰.۳	رابطه با همسالان	۸۱
۴	۲۱	۹.۶	عامل پرخاشگری و رفتارهای تکانشی	۲۱
۵	۳۲	۱۱.۲	آداب اجتماعی مناسب	۳۲
۶	۴۱	۱۴.۶	رسوم و عرف بومی	۴۱
۷	۲۸	۹.۶	فرهنگ اجتماعی	۲۸

همانطور که داده‌های جدول ۳ نشان می‌دهد، حدود ۳۰٪ دانش‌آموزان اعلام کرده‌اند که در آداب اجتماعی بیشترین فراوانی مربوط به رابطه با همسالان می‌باشد. بنا بر اظهار نظر دانش‌آموزان تنها ۹/۶٪، فرهنگ اجتماعی را بر آداب اجتماعی موثر می‌دانند.

به منظور بررسی میزان یادگیری در بین دانش آموزان مقطع دوره متوسطه شهر شیراز از آزمون دو جمله ای استفاده شده است. قاعده تصمیم گیری به صورت ذیل است: در پرسشنامه‌ای که بین ۲۸۰ نفر از پاسخ‌دهندگان توزیع شد و جمع‌آوری گردید، آنان طبق مقیاس لیکرت، برای هر سؤال نمره‌ای منظور نمودند. با توجه به آزمون مورد استفاده، پاسخ به گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد به‌عنوان نسبت نمونه مورد نظر، در نظر گرفته شده است. بنابراین، فرضیه صفر و فرضیه مقابل تحقیق، به صورت زیر پایه‌گذاری می‌شود:

فرض $H_0: P \leq 3$: میزان یادگیری در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط بالاتر نیست.

فرض $H_1: P > 3$: میزان یادگیری در بین دانش آموزان دوره متوسطه از حد متوسط بالاتر است.

از آزمون دوجمله ای نتایج جدول ذیل به دست می‌آید.

در سطح اطمینان ۹۵ درصد در صورتی که نسبت مفروض آزمون (۰,۵) از نسبت مشاهده شده کوچک تر است پس با احتمال ۰,۹۵ فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن مورد تایید قرار می‌گیرد.

جدول ۴. محاسبات مربوط به آزمون میزان یادگیری

آزمون دوجمله ای		ضریب توافق شده	درصدها	جامعه	طبقه بندی	سطح معنی داری
گروه ۱	≤ 3	0.50	0.70	210		0.000
میزان یادگیری	> 3		0.30	90		
جمع			1.00	280		

با توجه به اینکه سطح معنی دار کوچک تر از ۰,۰۵ می باشد و همچنین نسبت مفروض آزمون (۰,۵) از نسبت مشاهده شده (۰,۷) کوچک تر است پس با احتمال ۰,۹۵ فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن مورد تایید قرار می‌گیرد. بنابراین میزان یادگیری در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر است و حدود ۲۱۰- نفر یعنی ۷۰ درصد دانش آموزان یادگیری در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر دارند.

به منظور بررسی میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از آزمون تی تک نمونه ای استفاده شده است. برای آزمون فرض پیرامون میانگین یک جامعه استفاده می‌شود. در بیشتر پژوهش‌هایی که با مقیاس بدون طیف انجام می‌شوند جهت بررسی فرضیه‌های پژوهش و تحلیل سوالات تخصصی مربوط به آنها از این آزمون استفاده می‌شود. در پرسشنامه‌ای که بین ۲۸۰ نفر از پاسخ‌دهندگان توزیع شد و جمع‌آوری گردید با توجه به آزمون مورد استفاده، پاسخ به گزینه‌های زیاد و خیلی زیاد به‌عنوان نسبت نمونه مورد نظر، در نظر گرفته شده است. بنابراین، فرضیه صفر و فرضیه مقابل تحقیق، به صورت زیر پایه‌گذاری می‌شود:

فرض $H_0: P \leq 3$: میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط بالاتر نیست.

فرض $H_1: P > 3$: میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط بالاتر است.

پس از خلاصه کردن داده‌ها و استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون تی تک نمونه ای نتایج جدول ذیل به دست می‌آید.

جدول ۵- میزان آداب اجتماعی

انحراف معیار	انحراف معیار	میانگین	جامعه آماری
0.05395	0.87492	3.5494	280
			آداب اجتماعی

جدول ۶- آزمون تی برای میزان تاثیر پذیری آداب اجتماعی در دانش آموزان

آداب اجتماعی	تی تک نمونه ای			حد تفاوت	
	حد بالا	حد پایین	تفاوت میانگین	سطح معنی داری درجه آزادی	آماره تی
	0.80	0.54	0.667	0.000	10.037
				۲۹۹	

با توجه به اینکه سطح معنی دار کوچک تر از ۰,۰۵ می باشد پس با احتمال ۹۵٪ فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن مورد تایید قرار می گیرد. بنابراین میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر است. به منظور آزمون فرضیات پژوهش و با توجه به نرمال بودن داده‌ها (رجوع به آمار توصیفی و نمودارهای هیستوگرام آمار توصیفی) از آزمون پارامتریک ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. ضریب همبستگی شدت رابطه و همچنین نوع رابطه (مستقیم یا معکوس) را نشان می‌دهد. این ضریب بین ۱ تا -۱ می‌باشد و در صورت عدم وجود رابطه بین دو متغیر برابر صفر می‌باشد. از آنجایی که در فرضیات مطرح شده نوع رابطه (مستقیم) مشخص است، لذا آزمون به صورت یک طرفه انجام گرفته است. این آزمون با توجه به فرضیات زیر به بررسی ارتباط بین دو متغیر می‌پردازد.

$$H_0 = \rho \leq 0$$

فرض (H0): همبستگی مستقیم و معنی دار بین دو متغیر وجود ندارد.

$$H_1 = \rho > 0$$

فرض (H1): همبستگی مستقیم و معنی دار بین دو متغیر وجود دارد.

نحوه داوری در مورد وجود یا عدم وجود ارتباط براساس سطح معنی داری به دست آمده صورت می‌پذیرد. بدین ترتیب که اگر سطح معنی دار (Sig) آزمون کوچکتر از ۰/۰۵ باشد فرض H0 رد شده و بین دو متغیر رابطه مستقیم و معنی داری وجود دارد.

جدول ۷- نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن

متغیرهای مورد بررسی	تعداد نمونه	ضریب همبستگی	(Sig) یک طرفه
یادگیری و آداب اجتماعی	۸۰	۰/۸۹۹***	۰.۰۰۰

***= همبستگی معنی دار در سطح اطمینان ۹۵٪ یا (P < ۰/۰۵)

با توجه به جدول فوق همان گونه که مشاهده می‌گردد، Sig آزمون برابر مقدار (۰.۰۰۰) می‌باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است. لذا فرض صفر (H0) آماری مبنی بر عدم ارتباط دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی رد می‌شود. بنابراین میان دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی ارتباط معنی داری وجود دارد. به منظور بررسی نوع رابطه نیز به ضریب همبستگی موجود بین دو متغیر رجوع می‌شود. ضریب همبستگی میان دو متغیر برابر (۰/۸۹۹) است که نشان می‌دهد دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی همبستگی مستقیم بسیار شدیدی با همدیگر دارند. بنابراین سوال سوم با اطمینان (۹۹٪) مورد تایید قرار می‌گیرد.

نتیجه گیری

به منظور بررسی این فرضیه تحقیق از آزمون دو جمله ای استفاده شده است نتایج نشان داد: با توجه به اینکه سطح معنی دار کوچک تر از ۰,۰۵ می باشد و همچنین نسبت مفروض آزمون (۰,۵) از نسبت مشاهده شده (۰,۷) کوچک تر است پس با احتمال ۹۵٪ فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن مورد تایید قرار می‌گیرد. بنابراین میزان یادگیری در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر است و حدود ۲۱۰- نفر یعنی ۷۰ درصد دانش آموزان یادگیری در بین دانش آموزان شهر

شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر دارند. این نتیجه، با نتایجی که لیم و ریچاردسون (۱۳) شادی الواری؛ حمیدرضا مقامی (۶) و افسانه عزیزی علویجه؛ فروزان ضرابیان در سال (۱) و «رداد و مسعودی» (۴) بدست آوردند همسو بوده است. میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز به منظور بررسی سوالات تحقیق از آزمون تی تک نمونه ای استفاده شده است. نتایج نشان داد: با توجه به اینکه سطح معنی دار کوچک تر از ۰,۰۵ می باشد و پس با احتمال ۹۵٪ فرضیه صفر رد و فرضیه مقابل آن مورد تایید قرار می گیرد. بنابراین میزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر است. دانش آموزان آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز از حد متوسط (۳) بالاتر دارند. نتایج این تحقیق با نتایج بدست آمده از محققانی چون، میرابوالقاسمی و لاهد (۱۵)، ممتازات و وری لینگ (۱۴)، درتاج و همکاران (۷) همخوانی دارد.

تا چه اندازه ای بین یادگیری و آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز بمنظور بررسی این فرضیه تحقیق از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. نتایج نشان داد: نتایج نشان داد sig آزمون برابر مقدار (۰/۰۰) می باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است. لذا فرض صفر (H0) آماری مبنی بر عدم ارتباط دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی رد می شود. بنابراین میان دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی ارتباط معنی داری وجود دارد. به منظور بررسی نوع رابطه نیز به ضریب همبستگی موجود بین دو متغیر رجوع می شود. ضریب همبستگی میان دو متغیر برابر (۰/۸۹۹) است که نشان می دهد دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی همبستگی مستقیم بسیار شدیدی با همدیگر دارند. بنابراین سوال سوم با اطمینان (۰/۹۹) مورد تایید قرار می گیرد.

این نتیجه با نتایج تحقیقاتی که روی پیشرفت تحصیلی توسط محققانی چون: حمیدرضا مقامی (۶) علی آبادی و همکاران (۳) و بلاک ریشنان (۹) و میرابوالقاسمی و لاهد (۱۵) همخوانی دارد. تا چه اندازه ای بین یادگیری و آداب اجتماعی در بین دانش آموزان شهر شیراز بمنظور بررسی این فرضیه تحقیق از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است. نتایج نشان داد:

نتایج نشان داد sig آزمون برابر مقدار (۰/۰۰) می باشد که کمتر از مقدار (۰/۰۵) است. لذا فرض صفر (H0) آماری مبنی بر عدم ارتباط دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی رد می شود. بنابراین میان دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی ارتباط معنی داری وجود دارد. به منظور بررسی نوع رابطه نیز به ضریب همبستگی موجود بین دو متغیر رجوع می شود. ضریب همبستگی میان دو متغیر برابر (۰/۸۹۹) است که نشان می دهد دو متغیر یادگیری و آداب اجتماعی همبستگی مستقیم بسیار شدیدی با همدیگر دارند. بنابراین سوال سوم با اطمینان (۰/۹۹) مورد تایید قرار می گیرد.

منابع و مآخذ

- عزیزی علویجه، افسانه؛ ضرابیان، فروزان، (۱۳۹۷)، بررسی دو روش یاددهی یادگیری ترکیبی (مبتنی بر شبکه و سیار) بر یادگیری مفاهیم تعلیمات اجتماعی، دوره ۱۴، شماره ۳ - شماره پیاپی ۴۹، صفحه ۰-۰.
- بهبزادی، حسن، محمودی، حسن، (۱۳۹۷)، بررسی نقش یادگیری مشاهده ای بر وضعیت یادگیری دانش آموزان پسر دوره متوسطه بر اساس نظریه شناختی اجتماعی بندورا، فصلنامه علمی پژوهشی کتابداری و اطلاع رسانی، دوره ۲۱، شماره ۱ (پیاپی ۸۱)، بهار ۱۳۹۷، صفحه ۲۵-۵۴.
- علی آبادی، خدیجه، رجیبیان ده زیره، مریم، درتاج، فریبا (۱۳۹۶) بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه های اجتماعی مجازی و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی در دانش آموزان، دوماهنامه علمی پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، سال ۱۰ شماره ۳ آذر-دی ۱۵۳۳.
- رداد و مسعودی (۱۳۹۲). «بررسی وضعیت عادات یادگیری آزاد دانش آموزان دوره متوسطه شهر مشهد و عوامل موثر بر آن، تحقیقات اطلاع رسانی و کتابخانه های عمومی، (۳) ۱۹، ۳۸۷-۴۰۷.

۵. سرمد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۸۳) "روش‌های تحقیق در علوم رفتاری"، چاپ سوم، تهران: آگاه.
۶. شادی الواری، حمید رضا مقامی (۱۳۹۷) بررسی تأثیر اجتماع یادگیری بر مهارت‌های اجتماعی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علامه طباطبائی، فصلنامه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، سال سیزدهم، شماره چهل و هفتم، بهار ۹۷، ص ۷۵ تا ۹۳.
۷. درتاج، فریبا؛ رجبیان ده زیره، مریم؛ اسدی نژاد، رضا (۱۳۹۵) بررسی رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی و کیفیت تجارب یادگیری در دانش‌آموزان، فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی، دوره ۱۰، شماره ۳۳، تابستان ۱۳۹۵، صفحه ۲۱۲-۲۲۹.
۸. مهدی زاده اشرفی، علی، حسینی، سید مهدی (۱۳۸۵) "روش تحقیق در علوم انسانی" تهران انتشارات یکان.

9. Balakrishnan V, Keat Teoh K, Pourshafie T, Kooi Liew T. Social media and their use in learning: A comparative analysis between Australia and Malaysia from the learners' perspectives. *Australasian Journal of Educational Technology* 2017; 33(1): 81-97.
10. Balakrishnan, Vimala. (۲۰۱۴). Using social networks to enhance teaching and learning experiences in higher learning institutions, *Innovations in Education and Teaching International*, Volume ۵۱, Issue ۶.
11. Bickerdike A, O'Deasmhunaigh SO, Tuathaigh C MPO. Learning strategies, study habits and social networking activity of undergraduate medical students. *Inter Journal of Medical Education* 2016; 7: 230-236.
12. Curry KA, Jean-Marie G, Adams CM. Social Networks and Parent Motivational Beliefs Evidence From an Urban School District. *Education & Educational Research* 2016; 6: 12-22.
13. Lim, Jieun, Richardson, Jennifer C. (۲۰۱۶). Exploring the effects of students' social networking experience on social presence and perceptions of using SNSs for educational purposes, *The Internet and Higher Education*, Volume ۲۹, Pages ۳۱-۳۹.
14. Matzat and E. M. Vrieling. (۲۰۱۵). Self-regulated learning and social media - a 'natural alliance'? Evidence on students' self-regulation of learning, social media use and student-teacher relationship, *Eindhoven University of Technology / Open University, The Netherlands* version ۱۳-۰۴.
15. Mirabolghasemi, Marva. Iahad, Noorminshah A. (۲۰۱۶). Evaluating Learning Experience through Educational Social Network Support in Blended Learning, *Mobile and Blended Learning Innovations for Improved Learning Outcomes*, ۱۶